

Dopisi.

našel je 8·3 postotkov trihonoznih; od teh vjelo se je po dvoriščih konjedercev 22·1 postotkov, po klanicah 2·3 in po drugih prostorijah 0·3 postotkov. — Dobro vemo, da svinja rada pograbi in pohrusta vse, kar najde in da se jej tudi podgana ne studi, ako jo slučajno vlovi, jasno je torej, da je temu, da se trihine zatrosijo v svinjski želodec, kriv navadno lov na podgane. Omenili smo, da se je našlo po dvoriščih konjedercev in po klanicah največ od trihin okuženih podgan, iz tega tudi lahko uganemo, kako pridejo svinje do te škodljive golazni. Malo nam je mar za podgane, naj si bodo uže okužene, ali ne, no nekaj se pa vendar mora storiti, ako si hočemo ohraniti neškodljivo svinjsko meso; mi torej v tem pogledu ne bi mogli svetovati nič boljšega, nego da se napové bezobzirni boj vsem podganam, — če bi te ostudne goste povsod preganjali in brez pardona davili, menda bi se jih polagoma ipak znebili.

Čudno je zares, da človek, ako zboli od trihin, občuti po celem telesu velike bolečine in da je z boleznijo združena tudi mrzlica, pri živalih se pa ne more opaziti nikaka niti najmanjša sprememba, izlasti svinjam in podganam trihine kar nič ne nagajajo, zato se pri njih dokler so žive še ne more spoznati, da so okužene. V nekem mestu na Nemškem z 2000 prebivalci zbolelo je na trihinozi v enem letu 337 oseb, od katerih je skoro polovica umrla. Proti tej bolezni se do današnjega dne še ni moglo najti nobeno zdravilo, zatorej proti njej druge pomoči ni, nego vsestransko na to gledati, da se še bolj ne razširi. Za svinje priporočamo kot najboljši pripomoček proti trihinam, prostorne, čiste svinjake. Ni dobro, da se svinje vlačijo po cele dni po kalužah in gnojnicah, ampak morajo biti v svinjaku zaprte, ako nemamo za nje prikladnih pašnikov. Gledé hrane najbolje kaže, da se pitajo svinje z rastlinskimi pridelki, odpadki mesa, če se jim uže dajejo, morajo biti dobro kuhani. Miši in podgane morajo se od svinjakov odvracati in ako je mogoče uničiti. — Za ljudi pa priporočamo kot najboljšo sredstvo proti trihinozi, da ne jedó suhega sirovega svinjskega mesa, ampak kuhano ali pečeno. Pri vsem tem so pa seveda dolžne gosposke, da pazljivo gledajo na to, da se strogo izpolnjujejo naredbe gledé pregledavanja mesa. Pač izda tudi to le malo, ako ne gledamo sami na snago ter ne odvracamo tako sami od sebe in naše živine nevarnih reči.

Sejmovi. Dne 16. julija v Dobju. Dne 18. julija pri sv. Barbari poleg Konjic, na Muti, pri sv. Filipu blizu Kozjega in na Valeu. Dne 20. julija v Arvežu, pri sv. Marjeti na Drav. polju, pri sv. Marjeti na Pesnici in v Vitanju. Dne 21. julija v Bučah.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Marsikaj.) Predzadnjo nedeljo popoldne po sedmi uri drdral je dvorni vlak s presvitlim cesarjem Fran Josipom I. skoz našo faro. St. Iljčanje smo sklenili dobrega vladarja Habsburške hiše dostojno pozdraviti. Zbralo se je na postaji s šolarji do 400 ljudstva. Brž ko se je vlak prikazal, zadonelo je iz vseh grl gromoviti „živio“. Prišli so tudi trije „šulvereinovci“, ti pa so le od daleč gledali in se kiso držali, ker so po tem nesrečnem „živio“-klicu hudi „bauchzwiken“ dobili. St. Iljčanje smo pa jim zopet s tem dali vedeti, da tukaj živi narod slovenski, kateri hoče vsikdar in vselej trdno stati za „vero, dom in cesarja“. Naj bodo oni v tem prepričani, da tukaj na meji prebiva ljudstvo, ki ljubi in spoštuje zemljo slovensko, ljudstvo, ki se bode borilo za pravice svoje in svoj mili materni jezik, ljudstvo, ki nosi vselej zvesto srčé domovini in cesarju, ki se hoče vrednega storiti prelepega izreka: „Hrast se omaja — ali hrib zvestobe Slovencev ne gane“. Našega presvitlega cesarja pa nam Bog ohrani v prid in blagor Avstrije še mnogo let! Ker je že „Slov. Gospodar“ v zadnji številki nekaj omenil o „šulvereinskem zborovanju na Petrovo v Strihovcu“, hočem še jaz povedati, kaj da so tisti „dedje“ sklenili. Hočejo namreč napraviti „šulvereinsko šolo“ na njegove stroške. Ker pa že zdaj vidijo, da jim ne bode mogoče veliko dece v to šolo zvabiti, da pa vendar šola ali klopi ne bodo prazne, sklenili so bojda pokupiti od kmetic po fari vse tiste „tatermane“ ali slamnate dede in strašila, katere so one imele po ogradih, da so jim ptiče od repnega semena odganjali in s temi namislijo potem klopi svoje šole napolniti. Ako bode kaj kruha iz te nemčurske moke, in kako slovesen „einzug“ v novo šolo bodo imeli ti ljudje, bodem drugokrat povedal. Žetev se je pri nas pričela. Ječmeni in sploh vsa ozimina jo lepa in že tudi dozoreva. Koruze so lepe, ali slednje dni jih že suša trpinči, ker že tri tjedne nismo imeli več zadostnega deža. Sadja letos ne bode kaj. Sliv nekaj, jabelk celo malo. Tem boljše je letos po vinogradih. Za nje ugodno vreme pospešuje cvetenje in rast. Ako nam letos toča prizanese, katere nas obvaruj ljubi Bog, bomo dobili vina, da že dvajset let ne toliko. To bode nam ravno prav, ker jabolčniče letos ne bode. Seno smo letos lahko spravili, ker smo imeli celi čas ugodno vreme. Prirastlo ga je toliko, da že dolgo ne toliko. Vendar bode pa za otavo slabo hodilo, ako nam ljubi Bog v kratkem času dežja ne pošlje.

Iz Ljubnega v Savinjski dolini. (Od c. k. r. pošte.) Veselje mora pravega Slovenca navdajati, ako vidi, kako se vrata ravnoprav-

nosti našemu milemu slovenskemu jeziku polagoma odpirajo, in to celó na visokih mestih. Tako se n. pr. v „Gospodarstvenej prilogi“, 26. števil. „Slovenskega Gospodarja“ t. l. v dopisu iz Maribora čita, kako je visoki c. kr. poštno hranilnični urad na Dunaji odpoved neke svote na slovenskem obrazcu pisano, tudi v čisti slovenščini rešil. Človek bi mislil, ako se veljava našega jezika tam in drugodi priznava, da se bo isti jezik še posebno na domačih slovenskih tleh spoštoval, in kot domač tudi brez vseh ovir rabil. — A temu ni tako! Naslednji obžalovanja vredni slučaj te bo v tem prepričal. Dne 22. junija t. l. odposlala se je namreč od tukaj v Vojnik pod naslovom: „Š., k., Vojnik, pošta Vitanje“, brzojavka v slovenskem jeziku. Kakor razvidno, bil je naslov določno označen, in posebej še določilo: „pošta Vitanje“ pravilno rečeno, da se ima brzojavka s pošto na določeno ji mesto odposlati. Toraj se gledé redne izročitve imenovane brzojavke ni bilo najmanjšega spotikljeja nadejati. Na veliko začudenje pa se je od g. naslovljenca poročalo, da mu je ova še jako popačena brzojavka s potom došla; kajti c. kr. brzojavni urad v Vojniku odposlal jo je vkljub tolikej določnosti, vendar le — s potom, kateremu se je 1 gld. 86 kr. potnine plačati moralo. Ker je več udeležencev dotične brzojavke radi tolike nerednosti pri vročitvi ove depeše svojo nevoljo izražalo, ter se tukajšnji slavni c. kr. brzojavni urad, katerega gđe. opraviteljica je izročeno ji slovensko brzojavko točno in po vsem pravilno oddala, prizadetega čutil, je slednji urad onemu v Vojniku blagovoljno pojasnil, kako da bi se ista namenjena depeša praviloma naslovljencu odposlati morala, in to tem ložje, ker ni bila v nikakem tujem jeziku sestavljena, in tedaj razvidno tudi nikake nujne vsebine. A glejte, in čuditi se čudnim uzrokom, s katerimi se c. kr. poštni in brzojavni urad v Vojniku v svojem odgovoru na ravno navedeno pojasnilo opravičuje! Med drugim namreč pravi: „da za podpisano je slovenski jezik vsakako tuj jezik, ker ga ona ni zmožna, tedaj tudi ni zamogla vedeti, je-li vsebina dne 22. junija tje došla brzojavke nujna ali ne;“ in dalje čujte! „da tukajšnji c. kr. brzojavni urad bi pač pomisliti moral, da ni vsak „slovenskega jezika“ zmožen, in bi odposlatelja lahko opozoril, da dve besedi v nemškem jeziku, namreč: „Post Weitenstein“ na naslovu pisani, pomoto lahko zaprečite“. Da je to celó ničevo opravičenje, kaže se pač prejasno. — Tako slavni c. kr. poštni in brzojavni urad v Vojniku! „Ja moj Bog, kje je pa tisti Vojnik?“ prašal se je že osupnjen marsikateri čitalj teh vrstic, „morebiti je kje na Turskem?“ Ne, ampak prav tu pri nas na slovenskih tleh je oni Vojnik, kjer se hoče naša mila slovenščina za tuj jezik imeti!

Vsiljuje se mi vprašanje: Kako je vendar to, da je c. kr. poštni in brzojavni urad v Vojniku, katerega opraviteljica slovenski ne zna, ali pa bom znabiti bolje zadel, če mislim, da znati neče, da je vendar-le razumel, kaj je — Vitanje — in kje je, da je vedel brzojavko s potom tje, a ne kam drugam poslati, dasiravno ni bilo po njegovem menjenju še potrebnih dveh nemških besedi na naslovu, na podlagi, katerih še le bi se zamogla nepravilno završena vročba brzojavke odstraniti? Zdelo se mi je potrebno, svetu s tem slučajem odkriti, kako se na domačih slovenskih tleh slovenščina še vedno na stran poriva; a tudi zato, da se bo slovensko občinstvo pri c. kr. brzojavu v Vojniku ravnati vedelo, in da gre tam še vedno vse — na „tajč“. Zeleti je toraj, naj bi visoko c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo pri nastavljenju poštnega, oziroma brzojavnega osebja po Slovenskem tudi na popolno znanje slovenščine dotičnih ozir jemalo, da se jednake napake ne bodo več ponavljale.

Iz Braslovč. (Odziv in hvala.) Gosp. Vakaj je v št. 26 „Slov. Gospod.“ blago misel sprožil, naj bi predvečer naših blagovestnikov, sv. Cirilu in Metodu kresove žgali. Na njegov opomin smo tudi pri nas dva kresova naredili; pa žal, zastonj se je oko oziralo po Savinjski dolini in njenih gričih, da še katerega vidi. Zeleti bi bilo, da bi prihodnjič vsi slovenski listi to stvar priporočali, in poprej ne odjenjali, dokler se ne vpelja ta preblaga ideja v navado. Nikoli ne smemo pozabiti, da sta ona naša največa dobrotnika in ju, kolikor je moč, dostojno počastiti. Kajti sv. brata Ciril in Metod že to prvič zaslužita kot začetnika slovanske književnosti, in drugič ker sta našemu narodu luč sv. vere prižgala. Vsi zavedni slovenski fantje, posebno ki po gorah in gričih stanujete, ne pozabite, ko prihodnje leto pride večer dne 4. julija, da kresove zažgete ter da je drugi dan največi slovanski praznik in da moramo sveta brata naša največa dobrotnika visoko čestiti in ju prositi, da bi bila kakor nekdanj, tako tudi sedaj zaščitnika naše sv. vere in narodnosti. Živi, živi duh krščansko-slovenski, bodi živ na veke!
Kmetič.

Iz Celja. (Katoliškemu podpornemu društvu v Celji) za vzdrževanje deklishe šole šolskih sester so darovali, oziroma letnino odrajtali p. n. č. gg.: 10 gld. Prena. gosp. knez in škof Jakob Maksimilijan; Marčnik a conto Vrečkovega volila. 6 gld.: Novak Ana, posestnica. 5 gld.: Detiček J., c. kr. notar v Gornjem gradu; Bratanič Jožef, župnik v Vitanju. 4 gld.: Vanič in Jerman, trgovca v Celji. 2 gld.: Beck Emilija, Beck Herzinija v Plevni, Chiba, pos. v Celji, Cypl gospa in pos. v Celji, Hecht, gospa in pos. v Celji, Jazbec Rozalija, Kamerer, pos. v Celji, Kladnik Apolonija, Korošec Terezija,

Kramberger Lovrenc, kaplan pri sv. Križu, Greischl, gospa, Perc Andrej, notar-uradnik v Celji, Sima gospa, Seiler gospa in pos. v Celji. Ulčnik Jožef, župnik v Št. Jederti, Wokaun, gospa in posestnica v Celji, Zangger, gospa v Celji. Bog plati vsem!

Iz Zgornje Polskave. (Pogreb.) Pretečeno soboto bil je za faro „Gornja Poljskava“ jako žalosten dan. Pokopali so namreč prerano umrlega, velezaslužnega, umirovljenega nadučitelja, g. Blaža Veranič. Pokojni je celih 47 let neumorno podučeval mladino, ter si nabral veliko zaslug. Zadnjih 30 let bil je vedno na Poljskavi, tako, da so vsi mlajši farmani bili njegovi učenci. Bil je kot kristijan, učitelj in narodnjak posnemanja vreden. Bodi mu zemljica lahka!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so se tudi nazaj gredoč iz Pulja na nekaterih postajah nekaj minut pomudili, tako tudi v Mariboru. Tu so govorili z Njih ekselencijo mil. knezoškofom, potem s c. kr. okr. glavarjem, mestnim županom, tje gredoč pa tudi z županom sv. Petra pri Mariboru, g. J. Flucher-jem. — Grof Taaffe je liberalnim Nemcem uganjka. Da nima liberalnih misli ter da ne čuti nemški, to so mu sicer doslej radi očitali, pa niso imeli uzroka za to. Sedaj ga vabijo že na lehkí poti v svojo vrsto, češ, naj odpusti le par ministrov, barona Pražaka pa Dunajevskega, pa bode vse dobro. No grof ni mož, da sede na te limanice, one so že skoro več, kakor vidne. — Na Muri v Gradcu že stojita dva parnika, ljudje pa ne kažejo veliko veselja do njiju. — Z vseučilišča v Gradcu so izgnali 4 dijake, ker so se preradi — topli. Dvoboj je pač le pretep v drugi obliki. Bukve, ne pa sablja se podaja dijaku. — God sv. bratov Cirila in Metoda so v Celovcu lepo obhajali v cerkvi sv. Duha. Bila je slov. služba božja in ljudstva se je kar trlo pri njej. — Priprava za zlato mešo prof. Einspielerja so vzeli imenitni slov. možje že v svoje roke in bode dne 21. avgusta lepo praznovanje slovenskih Korošcev. — Čehi pridejo v mesecu avgusta v Ljubljani in gredo tudi v Postojino, ogledat si ondašnje slovite jame. Poseben odbor dela ondi priprave za lep vzprejem bratov Čehov. — Zadnje nedeljo je bilo slov. blagoslavljanje zastave, ki si jo je delalsko društva v Ljubljani „Slavec“, oskrbelo. Veselica je bila večer in to po vsem velikanska. Društvo ima veliko prijateljev v mestu in po vsej deželi. — V Podgori na Primorju osnujé slov. rodoljubni otroški vrt za slov. otroke. Tako se omeji delo ital. društva „pro patria“, ki preži, ker ni dovolje laških otrok, na slovenske. — Železnica Trst-Hrpelje je odprta, slovesnosti se je vdele-

žil tudi trgovinski minister, marquis Bacquehem. — V Pulju so slavnosti h koncu, a v srcih prebivalcev ostanejo ti dnevi veselja gotovo dolgo, priča so bili pač ljubezni prebivalcev do svitlega cesarja in njegove prevzv. rodbine. — V Zagrebu je kr. sodnija obsodila list „Sloboda“ na 450 gld. izgube v kavciji in urednike Milošević še po vrhu na izgubo 100 gld. — to pa vse zavoljo poročila o neki seji hrv. sabora l. 1885. — Ogerska vlada misli sedaj resno na to, da razširi rečišče Donavi pri „Železnih vratih“, tam ji je namreč sila ozko rečišče in je torej nevarno ladijam. — Cesarjevič Rudolf je sedaj v Bukovini, tudi tam, kakor doslej v Galiciji, je vsled tega veliko veselje.

Vunanje države. V Bolgariji imajo sedaj kneza, to se pravi, veliko sobranje je izvolilo princa Ferdinanda Coburškega in ta, kakor kaže, vzprejme izvolitev. Deputacija 10 bolg. veljakov se je že k njemu podala, naj mu voljo naroda naznani, ali kaj rekó vlade na to? Ruska in bojda tudi francoska ste odločno zoper njo, o drugih pa se ne zna, kaj je njih menjenje. Vsekako se bliža odločilna ura. Ob enem ima Bolgarija tudi novo ministerstvo, za sedaj nima veliko pomena, vse pride na to, ali že dojde princ Ferdinand skoro v Bolgarijo ali pa počaka, dokler se izvé menjenje velicih vlad. — Srbski kralj, Milan, se je vrnil domov in pravi se, da ostane slej, kakor prej Srbija dobra soseda Avstrije. Minister Ristič odpušča pridno uradnike, ki so mu neljubi. Ali dela tako samo za volje tega ali pa v resnici za voljo njih krivic, reče se težko. — Črnogorski knez je že tudi doma v Cetinju, kakor se kaže, bode ga treba doma vsled bolg. homatij. — Ruski vojni minister napravi 5 velicih vojnih založišč ob zapadnih mejah Rusije. — General Bogdanović je prišel pri carju v zamero, ker se je skrivaj dogovarjal s prejšnjim francoskim ministrom vojne, generalom Boulangerom. — Cesar Viljem pride kmalu v Gostinjske toplice ter se snide z našim svitlim cesarjem — vse, kakor prejšnja leta. — Na Bavarskem postane menda v malem času sedanji vladar, princ Luitpold, kralj, kajti kralj Oton gotovo ne ozdravi in kdor ima oblast v rokah, imej še ime! — Belgijska zbornica razpravlja novo vojaško postavo, odkupovanje se odpravi, duhovnikom in učiteljem pa ne bode treba v orožje. Oboje je pametno. — Angleška zbornica je vzprejela celo Irsko postavo. Ako se izpelje, kakoršnja je, gorje irskim katoličanom! — Med Anglijo in Italijo je bojda neka pogodba za voljo Egipta in v obče za voljo Afrike. Ako je to resnica, pa je pogodba gotovo vredna strahopetnih Italijanov in kramarskih Angličanov. — Prejšnji vojni minister, general Boulanger, dela novemu francoskemu ministerstvu preglavice. Poslalo ga je za vojaškega poveljnika v Clermont-Ferrand a